Evoluția istorică a feminismului

Feminismul valului I

Miscarea politica feminista

- S-a dezvoltat în relaţie cu teoria feministă. **Politologii canonici au ignorat în genere aceste mişcări, iar istoricii nu le-au consemnat. Drepturile pe care le-au câştigat femeile trec drept „achiziţii naturale”ale evoluţiei democraţiei şi nu ca rezultat al mişcărilor feministe.**

A. Schimbări legislative prin campanii pentru:

- dreptul la vot,
- la a fi parte contractantă deplină,
- la proprietate,
- legalizarea avorturilor,
- legislaţia pentru egalitatea de şanse în angajare şi în acces la protecţie socială.

B. Campanii pentru **schimbări sociale şi politice**:

- intrarea femeilor în Parlament, Guvern, în administraţie,
- locuri eligibile pe listele electorale ale partidelor
- admiterea în toate formele de educaţie şi în profesii socotite „tabu”,
- salarii egale pentru muncă egală,.

C. Organizaţii şi schimbări informale:

- refugii pentru femei victime ale violenţei,
- reţele de sprijin,
- edituri, producţie de film,
- cluburi crearea organizaţiilor internaţionale de tip reţea electronică

Aliantele ideologice ale feminismului

Feminismul se poate alia cu:

- **Liberalismul: feminismul liberal**
- **Social-democratia, socialismul: feminismul socialist**
- **Creștin-democrația:**
- **Conservatorismul: da, pe agende referitoare la interzicerea pornografiei și prostituției.**
- **Ecologismul: Ecofeminismul**
- **Multiculturalismul:**
  - **a. liberal (respectă drepturile individuale): da, există varii forme de feminism (de exemplu, musulman);**
  - **b. colectivist (consideră că drepturile de grup primează asupra celor individuale: alianță imposibilă)**
- **Anarhismul: anarho-feminismul.**
- **Populismul: alianță foarte riscantă**

Alianțe imposibile, fiindcă sunt ideologii moniste, dictatoriale

- **Comunismul**
- **Fascismul**
- **Fundamentalismul religios**

Teoriile politice feministe

- **Înţelegerea rădăcinilor ideologice ale relaţiilor de gen;**
- **Reconfigureaza relatia public-privat**
- **Cercetează empiric şi modelează teoretic legăturile între guvernarea la nivel de stat (legi, politici), relaţii şi instituţii sociale, felul cum afectează viaţa de acasă, de pe stradă, ce înţelesuri politice au cultura populară şi practicile cotidiene.**
- **Legislativul si executivul omit de pe agenda politică problemele cu care se confruntă de obicei femeile (creşterea copiilor, munca domestică, dubla zi de muncă, inegalitatea de şanse, exploatarea sexuală, violenţa în familie, discriminări de gen în profesii şi politică).**
- **Puterea poate sa fie conceputa diferit.**
- **Teoriile femniste ale puterii**: energie, capacitate, potenţial.
  - **A cere putere nu e neapărat echivalent cu a vrea să iei puterea de la unii pentru alţii**, nu e competiţie pentru puterea asupra puterii, ci mai degrabă „puterea să”.
  - **Nu este o competiţie cu sumă nulă**: nu trebuie ca femeile să vrea puterea privându-i pe alţii.
  - **Trebuie recuperată ideea că puterea înseamnă să faci ceva, nu să deţii ceva, nu este o proprietate.**

„Pentru a ţine frâiele puterii, bărbatul a ştiut să-şi făurească întotdeauna o filozofie şi o morală curentă, care să îi îndreptăţească ţinerea femeii într-o veşnică dependenţă.” Calypso Botez

Evoluţii occidentale în Valul I

- „Feminism al egalităţii”: scopul său a fost dobândirea unui statut juridic egal pentru femei în raport cu bărbaţii.
- Misiunea sa se consideră încheiată în cazurile în care egalitatea în drepturi civile şi politice între femei şi bărbaţie devine un fapt consacrat în constituţie, legislaţie, reguli şi practici, în educaţie.

Feminismul timpuriu

- Renaștere: perioada *Querelle des femmes* (1400-1600)
- **Christinei de Pisan, *Cartea cetăţii doamnelor* (1405).**
- **1694 Mary Astell: *A Serious Proposal to Ladies*: „Dacă toţi oamenii se nasc liberi, cum se face că toate femeile se nasc sclave?”**
- **Olympe de Gouge**: dramaturgă axată pe drepturile omului *Déclaration des droits de la Femme et de la Citoyenne* 1791 (drepturile femeilor) ghilotinată în noiembrie, 1793 pentru că a condamnat teroarea iacobinilor (vezi imaginea)

Mary Wollstonecraft *A Vindication of the Rights of Woman* (1792).

Polemică teoretică îndreptată împotriva ideilor autorilor de teorii politice şi filosofice care spărgeau prejudecăţile creând un spaţiu al universalizării cetăţeniei dar îşi menţineau intact conservatorismul în privinţa femeilor, refuzându-le acestora statutul de fiinţă deplin raţională (John Locke, Jean Jacques Rousseau, Thomas Paine).

- Femeile trebuie să devină **cetăţeni raţionali, cu responsabilităţi familiare şi civice,** prin urmare educaţia trebuie să devină o veritabilă **co-educaţie, aceeaşi pentru ambele sexe;**
- educaţia trebuie axată pe **libertate, demnitate personală, independenţă economică;**
- femeile trebuie să poată **îmbrăţişa profesii de orice tip şi să poată fi reprezentate politic.**
- nu cere în mod explicit dreptul la vot.

- 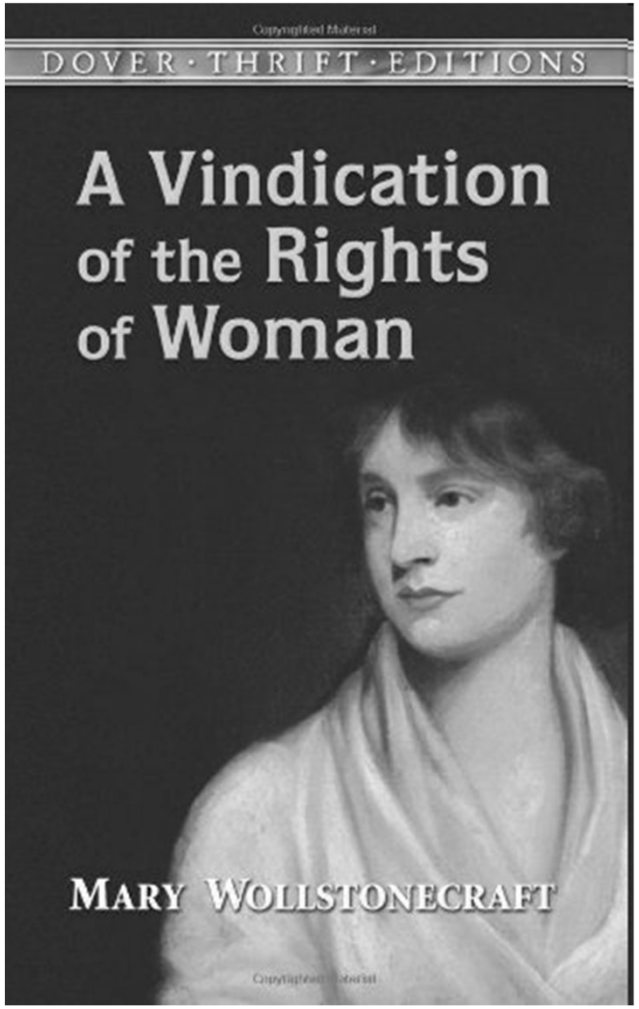
Copyrighted Material
DOVER · THRIFT · EDITIONS
A Vindication of the Rights of Woman
MARY WOLLSTONECRAFT
Copyrighted Material

Taylor și Mill

- Harriett Taylor Mill, (*Enfranchisment of Woman,* (*Emanciparea politică a femeii*) 1851 publicată anonim)
- John Stuart Mill *Subjection of Women***,** (*Aservirea femeilor*), 1869

- femeile sunt tratate ca sclave şi slugi, sunt sexul oprimat
- subordonarea unui sex de către altul este un lucru condamnabil.
- „natura femeii” este o creaţie artificială.
- Femeile trebuie să aibă drepturi egale cu bărbaţii.
- Mill a propus dreptul la vot pentru femei, în 1867 (introducând şi susţinând în Parlament o petiţie a femeilor britanice), dar propunerea sa nu a fost acceptată.
- un exemplu de parteneriat intelectual şi de viaţă,
- au preferat strategia ca Mill să fie avangarda liberalismului radical, el fiind şi un nume prestigios al filosofiei politice şi morale, precum şi parlamentar.

H. Taylor Mill

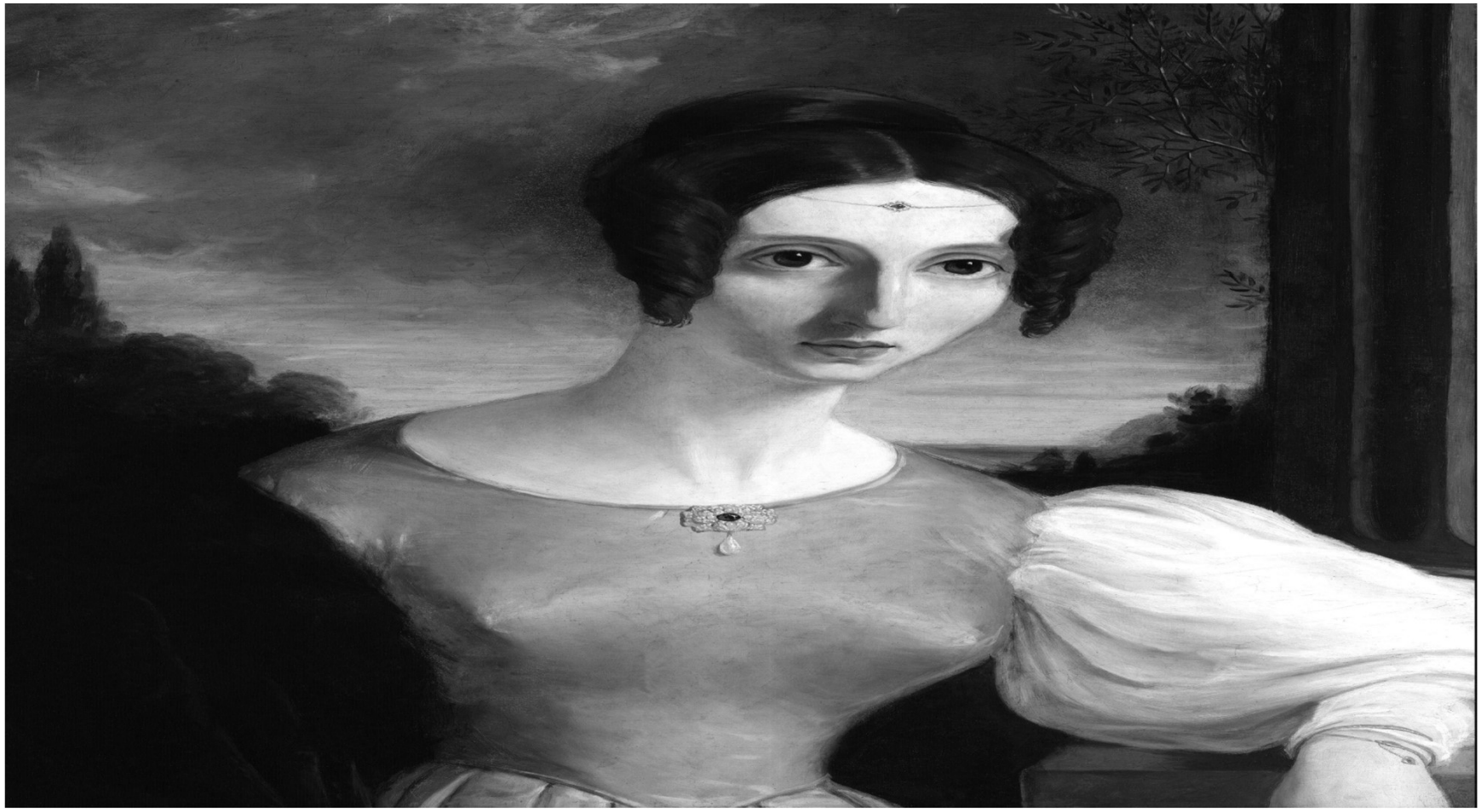

Statele Unite (mișcarea feministă)

Convenţia de la Seneca Falls, 1848:

- **300 de persoane dintre care 40 de bărbaţi. *Declaraţia sentimentelor,* construită după modelul *Declaraţiei de Independenţă*,**
- **cere abolirea tuturor formelor de discriminare bazată pe sex,**
- **o legislaţie care să dea acces egal la proprietate, divorţ şi vot.**
- **Principalele autoare: Elizabeth Cady Stanton şi Lucretia Mott.**
- **Dreptul la vot a fost acordat treptat, în diferite state americane, începând cu 1869 (statul Wyoming).**
- **Mişcarea pentru votul femeilor şi-a constituit o agendă separată faţă de cea împotriva sclaviei persoanelor de culoare.**
- **Bărbaţii de culoare au primit drept de vot înaintea tuturor femeilor (Vezi Obama vs. Clinton, 2004: Primare)**
- **Misoginismul politic al ultimelor alegeri: H. Clinton vs. D. Trump)**

Dreptul de vot

- Mișcarea sufragetelor după 1903, Marea Britanie (Emmeline Pankhurst).
- Primul război mondial a demonstrat că femeile pot să preia producţia economică în locul bărbaţilor (argument pentru a cere drepturi politice).
- Drept de vot deplin înseamnă recunoaşterea statutului de alegător şi a eligibilităţii atât la alegerile locale, cât şi la cele generale.

- Noua Zeelandă (1893)
- Australia (1902)
- Suedia (1906- 19 femei în Parlamentul finlandez în 1907),
- Danemarca, 1915
- Canada, 1917
- Rusia, 1917
- Moldova, 1918
- Germania, Austria, Ungaria, 1919
- SUA, 1920
- Anglia (1928)
- Turcia, 1934
- **Bulgaria, 1938**
- **Romania, 1939**
- Franța, 1944
- Italia, 1946
- Elveția, 1971 (la nivel federal)
- Kuweit, 2005
- Emiratele Arabe: 2006
- Arabia Saudită (amanat pentru 2015-2016)

- Enunțat ca drept fundamental în contextul

  Convenției pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, ONU, 1979

Ce datorăm Valului I (al egalității)?

- accesul femeilor la educaţie, inclusiv superioară, reforma învăţământului gimnazial şi liceal,
- deschiderea accesului femeilor la unele profesii de la care erau excluse (mai ales cele de medic şi jurist),
- recunoaşterea dreptului de proprietate pentru femeile măritate,
- îmbunătăţiri ale legislaţiei asupra divorţului şi custodiei asupra copiilor
- treptat, obţinerea dreptului la vot.

O intrebare mereu actuala